

Авчіннікова Галина Дмитрівна,
викладач кафедри теорії та практики іноземних мов
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини

Напрямок: Освіта і наука зарубіжжя крізь призму порівняльно-педагогічних
досліджень

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА США

Питання іншомовної освіти є надзвичайно актуальними на сучасному етапі розбудови нашої держави, адже у світлі останніх суспільних та політичних змін відбуваються переосмислення єдиних вимог у межах професійної та профільної освіти, якості підготовки фахівців та рівня їх конкурентоздатності у світі.

Введення нового Державного стандарту початкової загальної освіти в Україні передбачатиме зміни у професійно-педагогічній підготовці майбутніх вчителів початкових класів, оскільки саме вони навчатимуть молодших учнів іноземної мови. Тому важливим завданням вищих навчальних закладів є поглибити іншомовну складову навчально-виховного процесу при підготовці майбутніх освітян. Для виведення іншомовної освіти в Україні на новий якісний рівень необхідно вивчати теорію та практику організації систем освіти провідних держав світу, які вже впродовж тривалого часу накопичили позитивний досвід, аналіз якого допоможе покращити стан сучасної підготовки педагогічних кадрів у нашій державі та сприятиме успішній інтеграції української національної освіти до світового освітнього простору.

Учасники Всеукраїнського форуму вчителів іноземних мов «Якість освіти: унікальна роль мови», серед яких були Р. Васько, О. Удод, В. Редько, С. Ніколаєва, М. Даул, П. Кьоппер-Маєр, В. Вільшанж, добровольці Корпусу

Миру США в Україні та ін., визнали, що Україна активізує євроінтеграційні процеси і незнання іноземної мови є не лише незручним, а й унеможлиблює успіх молоді на ринку праці. Б. Жебровський зазначив, що роль іноземної мови у забезпеченні якісної освіти дуже велика, вона проголошена у багатьох міжнародних документах, зафіксована в стандартах. Так, білінгвістика, тобто вивчення мов, визнана важливим критерієм, що впливає на якість освіти.

Останніми роками українські та зарубіжні науковці приділяють увагу вивченню відповідного досвіду у галузі теорії та практики педагогічної освіти в США (Т. Кошманова, Л. Пуховська, Р. Роман та ін.) але для створення можливості запозичення вітчизняними науковцями американського досвіду необхідно виявити особливості змісту, структури, організаційних форм навчання та професійної підготовки фахівців початкової школи до іншомовної освіти молодших школярів у США.

Використання позитивного досвіду в освітній сфері в умовах глобалізації та інтеграції має велике значення, але вітчизняні та закордонні науковці застерігають, що при його запозиченні важливішим залишається збереження власного педагогічного досвіду. Тому перед українськими науковцями постає непроста задача поєднання багатоміжових вітчизняних напрацювань у галузі фундаментальної освіти з успішними здобутками провідних країн, однією з яких є Сполучені Штати Америки [2,243].

Вивчення особливостей становлення та змісту професійної підготовки майбутніх фахівців початкової школи в США може сприяти покращенню системи підготовки учителів початкової школи в Україні. Можемо виділити чотири основні тенденції розвитку професійної підготовки фахівців початкової школи в США: 1) компетентнісний підхід у підготовці професійних фахівців; 2) зростання ролі наукових досліджень; 3) диверсифікованість напрямків та структури навчання; 4) інтегративність.

Варто зазначити, що підготовку вчителів початкової школи до іншомовної освіти в США отримують студенти, які щойно вступили до університетів після закінчення школи, а також люди середнього віку. Таке

явище отримало назву «повторної» або безперервної освіти, коли з певних причин люди вимушені перекваліфікуватись та змінювати професію. Коледжі та університети США враховують цю тенденцію і мають дуже гнучкі програми.

При чотирьох-п'ятирічній підготовці перші два роки занять відводяться для вивчення предметів загальноосвітнього циклу, а також вивченню теоретичних психолого-педагогічних дисциплін. На ці дисципліни приділяється 25-35 % навчального часу. Крім лекцій і практичних занять використовуються нетрадиційні методи і форми навчання: моделювання, рольові ігри, мікровикладання (записується фрагмент шкільного уроку, після чого проводиться груповий аналіз і оцінка цього фрагменту). При моделюванні і рольових іграх студенти можуть зображувати шкільний клас.

Підготовка майбутніх фахівців початкової школи до іншомовної освіти молодшого школяра в США спрямована на розвиток рівня сформованості методичної компетенції учителя іноземної мови в початковій школі, достатнього для успішного формування у молодших школярів усіх видів іншомовної комунікативної компетентності як на уроках, так і в позакласній роботі з іноземної мови; ґрунтується на інтеграції вікової психології і педагогіки з лінгвокраїнознавством і світовою літературою, використання комп'ютерних навчальних програм та відео курсів [3,11].

В основному вчителів іноземної мови в початковій школі готують до викладання іноземної мови в школах за загальними програмами. Однак уведення іноземної мови в молодшому шкільному віці вимагає від учителя не тільки вільного володіння мовами, а й уміння застосовувати сучасні технології і стратегії їх навчання, враховувати теоретико-методологічні засади побудови ранньої шкільної іншомовної освіти, знання психофізіологічних особливостей молодшого школяра, тобто необхідно враховувати особливості навчання іноземних мов у різному віці [4,156].

Висновок. Глобалізація та інтернаціоналізація суспільства мала значний вплив на розвиток сучасної іншомовної освіти, постала необхідність її модернізації та удосконалення змісту національних шкільних навчальних

програм з іноземних мов для початкової, середньої та старшої школи з урахуванням лінгвопсихологічних основ навчання іноземних мов та соціокультурних концепцій оволодіння ними.

Аналіз підходів до підготовки майбутніх фахівців початкової школи до іншомовної освіти молодших школярів в США та Україні дає підстави зробити висновок про те, що освітні тенденції в Україні збігаються з зарубіжними. Існує необхідність створення оптимальної системи підготовки майбутніх учителів іноземної мови в початкових класах в Україні, яка б поєднувала наступні компоненти: використання різних форм організації навчальної діяльності у вищій педагогічній школі: традиційні з нетрадиційними; включення активних методів навчання.

Зазначена система створить умови для максимального розкриття творчого потенціалу студентів шляхом удосконалення мотивації навчання, його індивідуалізації, використання творчих методів, систематичного контролю підготовки.

Список використаних джерел

1. Бігич О. Б. Методична освіта майбутнього вчителя іноземної мови в початковій школі. Монограф. – К. : Вид.центр КНЛУ, 2004 – 278 с.
 2. Коваленко О. Ю. Еволюція педагогічної освіти в США. Збірник наукових праць / О. Ю. Коваленко // – Класичний приватний університет (Запоріжжя) / 2010. – № 6. – С. 240-244.
 3. Коваленко О. Ю., Світові тенденції навчання іноземних мов у початковій школі та їх реалізації в Україні / О. Ю. Коваленко // Іноз. мови в сучасній школі. – 2012 – № 1. – С. 11.
 4. Кошманова Т. С. Спільні та відмінні тенденції розвитку педагогічної освіти в США у світовому контексті : автореф. Вісник Львів. Ун-ТУ. Серія педагогічна. – 2003. – № 17. – С. 156.
-